

Advies muurschildering Donovan Spaanstra

De Stichting Trotse Muren heeft het initiatief genomen om op het pand Overijsselse Diva (Sassenstraat 14) een muurschildering aan te brengen. Deze is i.o.m de eigenaar gepland op de rechterkant van het pand in de Goudsteeg. Kunstenaar Donovan Spaanstra is gevraagd deze opdracht op zich te nemen. Zijn ontwerp is een portret van Thomas a Kempis. Dit past ook in het kader van de viering van het 550-jarige sterfjaar van dit icoon van de Moderne Devotie. Het ontwerp is met toelichting voor advies aan B&W voorgelegd aan een flexteam van de adviespoule (Jonathan van Doornum en Eva Kleeman)

Stijl

De fotorealistische stijl van Spaanstra leent zich goed voor muurschilderingen. Het werk is daardoor goed zichtbaar vanaf grotere afstand. De clair-obscur techniek van de kunstenaar is een klassiek middel, dat werd ontwikkeld door Caravaggio in de zeventiende eeuw.

Kleur

De kunstenaar gebruikt overwegend zwart-wit met huidtinten en dit past goed bij de genoemde fotorealistische stijl. De achtergrondkleur van het portret zal bestaan uit de al aanwezige muurkleur.

Compositie

De algemene compositie is gebalanceerd. Het portret is echter groot, en vrij overheersend in de context van de fijnmazige architectuur van de historische binnenstad.

Figuratie

Een historische gravure lag aan de basis van het portret. Daarbij lijkt de kunstenaar het portret tot leven hebben willen brengen. De vleselijkheid van het portret is overtuigend.

Uitvoering

De flexpoule heeft geen bedenkingen bij uitvoering, of bij beheersbaarheid van de muurschildering. Er kan worden gewerkt met anti-graffiti coating.

Inhoudelijk/iconografisch

Het portret lijkt ambachtelijk en deskundig opgezet, maar mist artistieke zeggingskracht. Er lijkt geen diepere lading te zijn gegeven aan het geheel. De referentie aan de 17^e eeuw is vooral visueel en letterlijk. Hierin slaagt de kunstenaar goed. De commissie vindt dit echter niet voldoende voor een muurschildering op deze plek. De aanwezige architectuur in zowel de Sassenstraat als de Goudsteeg is beladen met historische verwijzingen naar het verleden van de stad Zwolle. De rijke geschiedenis is te lezen uit de verschillende architectuurstijlen.

Locatie

De adviespoule vindt deze historische binnenstadlocatie uitgesproken ongeschikt voor een dergelijke schildering. De schildering zou op een minder historisch relevante en grofmazigere locatie beter tot zijn recht komen en daar ook het gebied niet verstoren maar juist versterken. De adviespoule ziet zeker mogelijkheden voor het ontwerp binnen de stadgracht. Er zijn meerdere locaties waar juist een dergelijke referentie aan de lokale geschiedenis een toevoeging kan zijn vanwege de afwezigheid ervan.

Alles overziend adviseert de adviespoule negatief op het voorgelegde ontwerp van Donovan Spaanstra op deze locatie.

Dringend algemeen aandachtspunt voor B&W: het flexteam heeft bedenkingen bij eventueel staand of toekomstig beleid om muurschilderingen in de kwetsbare en architectonisch fijnmazige historische binnenstad van Zwolle aan te brengen en adviseert dringend om dit niet te doen. Ook heeft het flexteam bedenkingen bij de visie om de binnenstad van Zwolle, beschermd stadsgezicht, artistiek "te verfraaien" met muurschilderingen. Dit wordt gezien als een gemiste kans op een authentieke invulling van kunst in de openbare ruimte.

Jonathan van Doornum, Eva Kleeman (flexteam adviespoule BK)